

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 85/26

Люксембург, 11 юни 2026 г.

Заключение на генералния адвокат по съединени дела C-706/25 и C-707/25 | [Comeri и Sidilli]¹

Генерален адвокат Medina: при упражняването на правомощията си по отношение на разполагането на центрове за задържане, включително извън Съюза, държавите членки остават длъжни да спазват гаранциите, предвидени в правото на Съюза в областта на убежището

Протоколът, подписан на 6 ноември 2023 г. между Италия и Албания, е двустранно международно споразумение, което позволява на Италия да създава центрове за задържане и репатриране в Албания с цел управление на миграционните потоци.

Двама граждани на трети държави, които са били задържани в Италия и за които са били издадени решения за извеждане, са били прехвърлени в център за задържане в Албания в приложение на този протокол и на националното законодателство, което го прилага. Веднъж на място, те са поискали международна закрила. Вследствие на тези молби срещу тях са постановени нови решения за задържане, които са предадени на Апелативния съд в Рим за потвърждаване.

В този контекст тази юрисдикция сезира Съда, за да се провери дали Италия е компетентна да сключи такова международно споразумение или дали тази компетентност принадлежи изключително на Европейския съюз². При условията на евентуалност тя иска от Съда да провери дали установеният с Протокола режим зачита гаранциите, свързани със задържането, правото на защита, правото на посещения, както и с правото на здраве на кандидатите за международна закрила³.

Генерален адвокат Laila Medina счита, че правото на Съюза не позволява на държавите членки да сключват международни споразумения в областта на убежището, когато тези споразумения се отнасят до област, хармонизирана от правото на Съюза, и могат да засегнат общите правила на Съюза или да променят техния обхват⁴.

Преди това генералният адвокат отбелязва, че в конкретния случай центрoвете за задържане са поставени под изключителния териториален контрол на италианските власти, които упражняват в тях всички законодателни, изпълнителни и съдебни правомощия, по силата на Протокола и италианското законодателство за прилагане. Следователно генералният адвокат счита, че **съответните европейски директиви се прилагат териториално в тях.**

Разглежданите решения за задържане са били приети въз основа на Протокола и на националното законодателство за прилагане, които попадат в областта на убежището. Става въпрос за **споделена компетентност между Съюза и държавите членки, която може да стане изключителна за Съюза чрез приемането на общи правила.** Тези директиви обаче уреждат областта на задържането на кандидатите за международна закрила и **държавите членки запазват компетентността си в тази област единствено по въпросите, които не са уредени в тези актове.** Следователно, за да се определи компетентността на държавите членки в тази област, е необходимо да се разгледат обхватът и степента на хармонизиране на общите правила, за да се определи дали областта на задържане на кандидатите за международна закрила е обхваната от законодателството на Съюза.

В този контекст генералният адвокат констатира, че **никоя разпоредба на правото на Съюза не се произнася относно географското местоположение на местата за задържане на кандидатите за международна закрила**. Следователно държавите членки остават свободни да разполагат тези центрове на територията на Албания, без да навлизат в изключителната компетентност на Съюза.

Въпреки това положението е различно що се отнася до основанията за задържане, за които генералният адвокат счита, че правото на Съюза е извършило пълна хармонизация, без да остави никаква свобода на преценка на държавите членки при транспонирането на това право. В това отношение разглежданите национални мерки не се отклоняват от изчерпателно разрешените от правото на Съюза основания за задържане.

Що се отнася до **условията за задържане на кандидатите за международна закрила, съответните директиви осъществяват пълна хармонизация на минималните гаранции, под които държавите членки не могат да слизат**.

В тази връзка генералният адвокат подчертава няколко изисквания, произтичащи от правото на Съюза. Относно правото на защита трябва да бъде гарантирана поверителността на аудиовизуалните комуникации между адвоката и засегнатото лице, включително непосредствено преди и след съдебното заседание.

По отношение на безплатната правна помощ и представителство, възстановяването на пътните разходи на адвокатите до централите за задържане трябва да е достатъчно, за да покрие действителните разходи, а достъпът до тези центрове трябва да им бъде предоставен с приложимата правна уредба.

Що се отнася до зачитането на семейния живот, правото на посещения и общуване със семейството трябва да бъде гарантирано от тази правна уредба.

Правото на Съюза налага задължение за незабавно освобождаване на задържано лице след изтичане на срока за потвърждаване на задържането, като това изискване би било лишено от полезно действие, ако засегнатото лице остане в условия на фактическо задържане след изтичането на този срок.

В конкретния случай протоколът и националното законодателство за прилагане **явно не съдържат ясни и точни правила, които да гарантират всички тези права, тоест правото на защита, правото на зачитане на личния и семейния живот, както и правото на незабавно освобождаване при изтичане на срока за потвърждаване на задържането**.

Следователно протоколът и националното законодателство за прилагане могат да засегнат или да променят минималните процесуални гаранции, предвидени в правото на Съюза.

Накрая, що се отнася до въпросите, повдигнати при условията на евентуалност, генералният адвокат счита, че правото на Съюза предвижда минимално равнище на закрила. Така националният съд трябва да следи, от една страна, за спазването на нормите на Съюза в областта на задържането, и от друга страна, за гарантирането на правото на ефективна съдебна защита⁵. Тези **изисквания трябва да бъдат гарантирани на равнище, равностойно на това, което се прилага на националната територия**.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предлагат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Оттук нататък съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато

са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на заключението се публикува на уебсайта CURIA в деня на представянето му.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от прочитането на заключението могат да се намерят на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

¹ Имената на настоящото дело са измислени. Те не съвпадат с истинското име на никоя от страните в производството.

² Член 3, параграф 2 от ДФЕС, който постановява, че Съюзът разполага с изключителна компетентност за сключване на международно споразумение, доколкото то може да засегне неговите общи правила или да промени техния обхват. Става въпрос за външната компетентност, която впоследствие става изключителна.

³ [Директива 2013/32/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила; [Директива 2013/33/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила.

⁴ Вж. решение от 31 март 1971 г., AETR, [22/70](#).

⁵ Националният съд има задачата, по-специално, да провери дали преценката на основанията за задържане се основава на индивидуална и мотивирана оценка, дали са спазени минималните изисквания за материалните условия на задържане, както и изискването за незабавно освобождаване при изтичане на срока на задържане, и че засегнатото лице може да се ползва от всички съдебни гаранции, на които би имало право на италианска територия. Същият принцип се прилага по отношение на въпросите, свързани с правото на посещения и правото на здраве на кандидатите за международна закрила, които в конкретния случай са сметени за хипотетични.